

Litteroitu

Kättilöopiskelija Julian Mäkelä

Julia Raatikainen

Suomessa monet alat ovat jakautuneet sukupuolten mukaan ja poikkeukset alan sukupuolienemmistössä herättävät mielenkiintoa. Naisvaltainen kättilöala on yksi näistä ammattikunnista, ja me olemme saapuneet tänne Tampereen ammattikorkeakouluun, jossa kättilöksi voi opiskella.

Meillä on tässä neljännen vuoden kättilöopiskelija Julian Mäkelä. Minkä takia sä itse lähdit tälle alalle?

Julian Mäkelä

Koska onhan tää siis uskomattoman siistiä. Siis se, että kättilö työskentelee laajassa kentässä, joka on itselle nyt niinku opintojen aikana tullut entistä enemmän selväksi, että kättilö perinteisenä mielikuvana on se, että on vain se synnytys ja synnytyksen hoito, joka sinänsä on aivan uskomattoman hieno ja iso osa sinänsä sitä osaamista, mutta sen lisäksi on myös laajasti muuta kenttää, missä saa nähtyä niin kun erilaisia elämänvaiheita, aivan valtava määrä tietoa ja informaatiota ja ylipäätään sellaista kiehtovaa miten ihmiskauppa toimii.

Mutta ennen kaikkea se että voi toimia niin voi toimia valtavan suurena tukena ja ammattilaisena toisen henkilön elämän todella tärkeässä käännepisteissä ja kiinnepisteissä. Se että vai esimerkiksi juuri synnytyksen hoidossa se, että voidaan auttaa vähintään kahta ihmistä heidän elämästä tärkeimmässä hetkessä on aivan uskomattoman upeaa. Kuka ei haluaisi kättilöksi voi miettiä?

Julia Raatikainen

Kuulostaa ihan tämmöseltä kutsumusammattilta siis.

Julian Mäkelä

Voi sanoa. En koe, että kutsumuksena olisin tänne hakenut, mutta mitä enemmän opiskellut, sitä enemmän tämä tuntuu oikealta alalta itselle.

Julia Raatikainen

No ootsä ollu alan töissä jo?

Julian Mäkelä

Olen ollut. Juuri viime kesän gynekologisella osastolla yhdeksän viikkoa yhteensä kätilösijaisena.

Julia Raatikainen

No millaista on sun mielestä opiskella tai työskennellä tämmöisellä ihan tosi naisvaltaisella alalla.

Julian Mäkelä

Sinänsä kauhean paha sanoa, kun ei osaa verrata mihinkään toiseen alaan, mutta siis mielenkiintoista, tosi antoisaa, työ itsessään on aivan uskomattoman upeaa ja palkitsevaa. Mutta ei herää niinku mitään erityisiä ajatuksia siitä, että miten naisvaltaisuus toisi mitään sen kummallisemmin siihen mukaan.

Julia Raatikainen

Joo. No, miten sä koet, miten suhun on suhtauduttu?

Julian Mäkelä

Hyvin. Tasapuolisesti kaikkialla hyvin, että jonkun verran ihmiset kyselee just sitä, että minkä takia on alalle hakeutunut. Mikä on saanut innostumaan asiasta? Minkä takia juuri kätilöksi, mutta uskoisin että samoja kysymyksiä kysytäänkin mitä tahansa alaa opiskelevalta tai juuri valmistumassa olevalta.

Julia Raatikainen

Joo. Ootko sä huomannut mitään niinku eroja, että miten vaikka opiskelijat tai opettajat suhtautuu tai sitten töissä potilaat tai työnantajat?

Julian Mäkelä

Potilaiden kohdalta en ole huomannut oikeastaan mitään eroa, suuntaa tai toiseen, että siellä on aika hyvää kohtaamista ja sellaista avointa ja vastaanottavaista. Että enemmänkin ehkä isoin oli alkuun opiskeluissa niin opettajien reaktio siihen, että mukavaa, että on myöskin miespuolisia opiskelijoita alalle hakeutumassa ja paikan päällä. Mutta sinänsä muuten on ollut puhtaasti just sellaista yleistä tutustumista kanssaopiskelijoiden suhteen.

Julia Raatikainen

No mitä mieltä sä oot tämmöisistä nais- ja miesvaltaisista aloista, että onko ne sun mielestä semmoisia, mistä on niinku pyrittävä pois vai onko ne ihan ok?

Julian Mäkelä

Sanotaan, että omasta mielestäni nais- ja miesaloja ei erikseen ole, mutta ymmärrän, minkä takia ihmiset hakeutuisivat alalle enemmän naisia tai enemmän miehiä. Tietyllä tavalla niin kun se, että jokin ala ei välttämättä huomaa kutsuvan taikka mielenkiintoiseksi, niin ihan yksilöistä kiinni, haluaako silloin hakea sinne alalle vai eikö. Mutta sellainen sanotaan ajattelu lähtökohtaisesti, että poteroidutaan mies- ja naisaloihin, niin siitä kannattaisi pyrkiä pois. Mutta se, että onko naisvaltaisia vai miesvaltaisia aloja, sitä tuskin mikään tulee koskaan muuttamaan.

Julia Raatikainen

No onko toi kättilöala sun mielestä sopiva myös miehille?

Julian Mäkelä

On ehdottomasti. Tietyllä tavalla näin miespuolisena henkilönä voi tukea ja luottaa siihen omaan ammattitaitoonsa ja niin kun se, että olisi itse nainen ja synnyttänyt tai muuta se ei nyt muutenkaan vaadita, että voisi olla hyvä työssänsä ja alallansa. Olen aika varma, että suuri osa kirurgisissa ei ole koskaan ollut leikkauspöydällä itse. Jotenka se, että onko itse synnyttänyt, ei vaadi sitä, että olisi hyvä työssään ja se että itse en voi kuvitellakaan miltä tilanne tuntuu, niin voin vain kuunnella ja yrittää ymmärtää henkilöä aina tilanteessa ja toisessa, että jos on jotakin voinnissa niin voin vain kysyä, että miltä se tuntuu. Selvä, mitä sen eteen voidaan tehdä, voidaan auttaa sinua näin ja näin.

Julia Raatikainen

Koetko sä, et sun on jotenkin vaikeampi ehkä oppia noita alan asioita kuin naisten, joilla on tavallaan se oma mahdollinen kokemus tai sitten tietenkin tämmöiset anatomiset asiat.

Julian Mäkelä

Sanotaan, että anatomia on helppoa. Se on hyvin pitkälle kirjasta luettavissa ja saatavilla, niin kun tosi hyvissä materiaaleista selville, mutta enemmän tuntemukset ja olo on sellaisia asioita missä on joskus vaikea samaistua. Että esimerkiksi kun puhutaan synnytyksestä, niin alkuvaiheen supistuksia, sitä tuntemusta monesti verrataan vaikka kuukautiskipujen kaltaisiin kipuihin, niin no luonnollisesti en voi kuvitellakaan miltä kuukautiskivut tuntuu lievänä tai voimakkaana, mutta tiedän, että se toimii mittarina siihen.

Että voidaan arvioida miten se kipu lähtee muuttumaan, että vaikka en voi arvioida sen hetkistä tilaa, voin tehdä huomiota siitä miten se tila muuttuu, joka on se kaikista olennaisin ja tärkein asia. Tietyllä tavalla siis sanotaan juuri alleviivaten aikaisempaa että täytyy perustaa paljon siihen luottamukseen ja todella potilaan kuuntelemiseen.

Julia Raatikainen

Semmonen vielä tuli mieleen, että onko tossa kukaan potilas vaikka työssä ollut silleen, että en halua mieskättilöä? Onks tullut semmoista vastaan?

Julian Mäkelä

On tullut vastaan. Sanotaan, että näissä tilanteissa yleensä taustalla on ollut erinäisiä kulttuurisia syitä tai lähtökohtia, jolloin on vaikka toivottu, että ei mieslääkäreitä tai mieshoitajia. Samoin käski pyytäen myöskin, että niin kun mieluusti ei kättilöitäkään miespuolisia. Näissä tilanteissa vastaan on tullut pohtimisia, että selvä siinä tapauksessa siirrytään hoitaa jotakuta toista ihmistä, koska kyllä hoidettavia henkilöitä riittää. Ja jos joku toivoo että ei miespuolista niin en minä sitä henkilökohtaisesti ota mihinkään suuntaan.

Julia Raatikainen

Joo.

Julian Mäkelä

Mutta harvemmin.

Meidän radio, Radio Moreeni.